

دانش خانواده و جمعیت

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

بزرگواران

نام استاد : رحیم وفاپور

تهیه شده توسط : سیاوش ستاری – سامان ولی پور

ویژگی های انسان : انسان از ویژگی هایی برخوردار است که دیگر موجودات از آن محروم اند که ما در اینجا به برخی از آن ها اشاره می کنیم :

1 - کرامت : یعنی بزرگواری . کرامت به دو دسته تقسیم می شود :

الف) کرامت ذاتی : هر انسانی که متولد می شود از این نعمت کرامت برخوردار است . دارای هر زبان و نژادی باشد از این کرامت برخوردار است و خداوند در این باره می فرماید “ و لقد کرمننا بنی آدم ” ، یعنی بر تحقیق فرزندان آدم را کرامت بخشیدم .

ب) کرامت اکتسابی : این نوع کرامت در طول زندگی توسط فرد انسان حاصل می گردد و خداوند در این مورد می فرماید “ ان اکرمکم عند الله اتقاکم ” ، یعنی همانا گرامی ترین شما نزد پروردگارتان متقین هستند .

2 - اختیار و آزادی : یکی از نعمت هایی که به انسان عطا شده است ، اعتبار و آزادی است . خداوند در این باره می فرماید “ انا هدینا السبیل اما شاکرا و اما کفورا ” ، یعنی همانا ما راه را به انسان نشان دادیم حال میخواهد شکرگزار باشد یا می خواهد کفران کننده باشد .

3 - نیاز انسان بر شریعت الهی : انسان از یک سو دارای کرامت و از سوی دیگر دارای اختیار و آزادی است ، از سوی دیگر دارای دو صفت متضاد میباشد :

الف) صفت دانی که به آن رذیلت میگویند مانند : دروغ - بکر - خیانت - مال یتیم خوردن

ب) صفت عالی که به آن فضیلت نیز می گویند مانند : صداقت ، ایثار و جوان مردی

برای اینکه انسان راه را گم نکند خداوند دستوراتش را در غیاب دین و شریعت توسط پیامبران به مردم ابلاغ نموده است .

خانواده را تعریف کرده و نتایج حاصل از این تعریف را بنویسید .

خانواده متشکل از افراد متفاوتی است که دارای شخصیت مدنی ، حقوقی و معنوی می باشند که بر اساس نکاح پدید می آیند . از این تعریف نتایج زیر حاصل می شوند :

1. خانواده افراد متفاوتی هستند .
2. وظایف مشترک و گوناگون دارند .
3. حقوق متقابلی نسبت به یکدیگر دارند .
4. اهداف مشخص در ازدواج دارند .
5. تماس مستمر و مناسبات رویارویی با یکدیگر دارند .
6. منافع مشترک را دنبال می کنند .

آسیب هایی که از طریق دوستی در انتخاب همسر ایجاد می گردد کدام است ؟

از آنجایی که غریزه ی جنسی بسیار قوی است و بسیاری از امور ذهنی ، عاطفی ، روانی و رفتاری انسان را درگیر خود میکند ، این انسان برای سامان دادن به این غریزه ی جنسی دست به گزینش راه هایی می زند که خسارات فراوانی دربردارند از جمله :

الف (روابط آزاد با جنس مخالف

ب) دوستی با جنس مخالف

1 - افسارگسیختگی امیال جنسی : زیاده روی در ارضای غریزه جنسی بسیار آسیب زا است ، غریزه جنسی مانند غریزه ی خوردن و آشامیدن نیست چرا که آزاد گذاشتن این غریزه در وجود انسان شعله ور تر خواهد شد مانند تمایل به ثروت ، تمایل به مقام و تمایل به علم

2 - بروز ناهنجاری های اجتماعی : الکسیس کارل ، این نویسنده مسیحی میگوید تمایلات جنسی ارباب و فرمانروای بدون چون و چرای افراد است . تاریخ ملت ها با تاریخ خانواده ها اغلب بر چگونگی هوس های جنسی بستگی دارد . چه مردانی که ثروت و شرف خود را فدای غدد جنسی خود نموده اند .

3 - کاهش ازدواج : ارتباط آزاد با جنس مخالف سبب کاهش ازدواج در جامعه می شود زیرا هنگامی که افراد به راحتی با هزینه کمتر نیاز جنسی خود را مرتفع می کنند ، انگیزه ازدواج از بین می رود .

ب (دوستی با جنس مخالف : گرایش دختران و پسران به دوستی با جنس مخالف به علت بیدادی غریزه ی جنسی با دوستی آغاز می شود و می تواند کوتاه مدت یا بلند مدت باشد . برخی از جوانان داشتن دوست را برای خود یک امتیاز می دانند به همین علت این دوستی ها غالباً برای رفع نیاز جنسی است . در این رابطه پیامدهایی وجود دارد که به برخی از آنها اشاره میکنیم :

1 - نبود شناخت صحیح و واقع بینانه : دختر و پسری که با علاقه ی زیادی ارتباط برقرار میکنند نا خودآگاه بر معایب یکدیگر چشم پوشی میکنند و عیوب یکدیگر را نمیبینند . انتخاب صحیح را از یکدیگر سلب می کنند و تصور غیر واقعی از یکدیگر دارند .

2 - آسیب رسانی به ازدواج آینده : دختر و پسری که پس از ارتباط با جنس مخالف ناخودآگاه به ازدواج ارتباط آن ها ختم نمی شود ممکن است هنوز به فکر دوستی قبل از خود باشند و در نتیجه مرتب همسر کنونی اش را با او مقایسه می کند و به همین دلیل این موضوع شیرینی زندگی را می گیرد .

3 - در معرض خطر قرار گرفتن آبروی فرد : مدارک دوستی از قبیل پیامک ها و عکس ها که بین آن ها رد و بدل شده است تهدیدی برای زندگی آینده ی آنهاست . گاه این اسناد وسیله باج خواهی قرار می گیرد و دائما موجب اضطراب و نگرانی است .

4 - تأخیر در ازدواج : این نوع ارتباط ذهن افراد را به خود مشغول می کند و آن ها را از دیدن موقعیت های مناسب غافل می سازد و دختر و پسر به علت واحی به انتظار هم می نشینند بی آنکه ازدواجی اتفاق بیفتد . این امر سبب افزایش سن دختران می شود .

برخی از مشکلات ازدواج و راهکار های برطرف کردن آنها :

از جمله مشکلات افزایش سطح توقعات مادی و غیر مادی ، آداب و رسوم غلط و دست و پا گیر ، گرایش پسران به موقعیت های اقتصادی و اجتماعی ، تمایل برخی از دختران برای کسب موقعیت های اشتغال و تحصیل ، مشکلات برخی از خانواده ها در جهت تهیه جهیزیه ، ترس از آینده زندگی و نبودن اخلاقیات و . . . از جمله مشکلاتی است که در این جا به برخی از مشکلات اشاره و راهکارهای آن را بیان می کنیم :

الف) اشتغال به تحصیل : بسیاری از دختران و پسران و خانواده های آن ها اشتغال به تحصیلات را مانع ازدواج می دانند که به برخی از آن ها و راهکار ها اشاره میکنیم :

- فاصله عقد و ازدواج را مقداری طولانی کنید .
- عروس و داماد با دلگرمی یکدیگر تحصیلات را ادامه دهند .
- عروس و داماد با دلگرمی یکدیگر در امور خانه یاری دهند .
- از کار های اضافی مانند مهمانی رفتن ، دید و بازدید های گسترده و دیدن برنامه های متنوع تلویزیون و کامپیوتر خودداری نماید .
- تا مادامی که دختر و پسر درس می خوانند والدین آن ها ، آن ها را یاری کنند .

ب) خدمت سربازی : خدمت سربازی مانعی برای ازدواج نیست . دوران کوتاه سربازی علاوه بر آنکه به انسان راه و رسم زندگی با اطرافیان را یاد می دهد ، مرد در دوران سربازی می تواند در محل سکونت خود خدمت کند .

ج) مسائل اقتصادی : اگر امکانات اولیه ی زندگی وجود داشته باشد مسائل اقتصادی نمی تواند مانع ازدواج باشد . مشکلات اقتصادی اختصاص به زمان ما ندارد بلکه در صدر اسلام نیز وجود داشته ولی هیچ یک از ائمه معصومین آنرا مانع ازدواج نمی دانستند . امام صادق (ع) در پاسخ به جوانی که مشکلات اقتصادی را مانع ازدواج می دانست چنین فرمود : “ هر کسی که از ترس فقر ازدواج نکند به خداوند عزیز بد گمان شده است زیرا خداوند در قرآن وعده داده است اگر فقیر باشند خداوند آنان را از فضلش غنی می سازد به درستی که وسعت دهنده ی آگاه است ” .

چه راهکار هایی برای تسهیل مسائل اقتصادی باید در نظر گرفت ؟

در زمینه ی مسائل اقتصادی و معیشتی باید به مسائل زیر توجه کرد :

1. باید جدا به خداوند توکل شود .
2. پسران ضمن پایین آوردن سطح توقعات شغلی بکوشند تا بدست آوردن شغل مناسب ، به مشاغل پاره وقت روی آورند .
3. دختران و والدین آنها بر جوهره ی کاری پسر توجه کنند .
4. برای ازدواج نباید توقعات بالایی در زمینه جهیزیه ، مسکن ، مهریه و ... داشت و باید از تجمل گرایی و چشم و هم چشمی و بدهی های سنگین پرهیز نمود .
5. زنان با مدیریت مصرف در خانواده و شیوه مصرف صحیح بر فرزندان می توانند سهم مهمی را در آرامش خانواده داشته باشند .
6. حمایت زن از شوهر در امر اشتغال ، مرد را در تقویت شغلی انگیزه اش را بالا می برد .
7. در تعیین مهریه نباید افراط و تفریط کرد به شرایط مرد توجه نماید . باید دانست مهریه به معنای مهر است که در هنگام عقد مرد به زنش باید پرداخت کند و قرآن از مهریه با واژه صدق تعبیر کرده است . از ریشه صدق است یعنی مرد هنگام عقد به همسرش می گوید صادقانه تو را دوست دارم و صادقانه به تو عشق می ورزم پس

بنابراین نباید در خصوص مهریه سخت گیری کرد چه مردانی که در طول زندگی مشترک برای همسر خود هدیه های گران قیمت می خرند ولی مهریه ای که واجد و قانونی است پرداخت نمی کنند .

د (سن ازدواج : اگر دختر و پسر رشد فکری مناسبی داشته باشند نباید ازدواج را به تأخیر اندازند . ازدواج در اوایل جوانی سبب می شود تا افراد از تمام نعمت های جوانی بهره مند شوند چون در سنین پایین آسیب پذیری کمتر است ، سطح توقعات پایین تر است ، نشاط روحی بیشتر است و در نهایت آرامش بیشتر است البته باید در نظر گرفت که تجربه و پختگی در افراد مسن بیشتر است .

راه های شناخت فرد مناسب برای ازدواج :

مهم ترین عاملی که پس از هدف ازدواج ، توجه جوانان را به خود معطوف میکند معیار های انتخاب همسر است در این مورد پرسش های زیر می تواند جوانان را یاری دهد :

1. ارزش حقیقی ملاک مورد نظر از قبیل زیبایی ، تحصیلات ، ثروت و . . . تا چه اندازه است؟
2. آیا ملاک های یاد شده در مقایسه با ملاک های دیگر اصالت دارد؟
3. آیا این ملاک ها تا چه اندازه ای در زندگی مشترک حقیقتاً دوام دارد؟
4. اگر در زندگی مشترک با مشکلاتی روبرو شدیم زیبایی و تحصیلات تا چه اندازه ای مشکل را برطرف میکند؟

طرح سوالاتی که قبل از انتخاب همسر می توانند از یکدیگر داشته باشند چیست ؟

1. ویژگی بارز اخلاقی شما چیست؟
2. دوستان شما را به چه ویژگی اخلاقی می شناسند؟
3. از معاشرت با چه کسانی مسرور می شوید؟
4. چه مسائلی شما را آزرده خاطر می کند؟
5. در چه مسائل سخت گیر هستید؟

6. ناراحتی خود را چگونه بروز و نشان می دهید؟

والدین و معلمان جامعه چگونه می توانند در انتخاب همسر آنان را یاری دهند؟

1. باید به جوانان تفهیم کرد که اولین گام مطالعه و بررسی در انتخاب همسر است .
2. باید به جوانان تفهیم کرد که انتخاب همسر امری قطعی نیست .
3. باید به جوانان تفهیم کرد شناخت همسر در سه مرحله قبل از ازدواج (ضمن عقد) و ازدواج و پس از ازدواج صورت می گیرد و هر مرحله ای مکمل مرحله قبل است .
4. باید به جوانان تفهیم کرد که ساده زیستی را در اندیشه ی خود تقویت کند .
5. الگوهای موفق در زندگی دیگران را بر جوانان نشان دهیم تا چشم انداز روشنی برای آینده آنان باشد .
6. باید به جوانان تفهیم کرد که وجود تفاوت های اخلاقی یک امر طبیعی است .
7. باید به جوانان امید بخشید و گوش زد کرد که با پشتکار و تلاش به موفقیت می توانند دسترسی داشته باشند .

اخلاق و آداب بارداری و تربیت فرزند :

یکی از مسئولیت های مهم والدین تربیت در طول دوره ی زندگی نسبت به فرزندان است . که توجه زوجین را می طلبد که ما به اختصار به هر یک اشاره می کنیم :

1. آداب قبل از بارداری : قبل از بارداری انتخاب همسر باید مورد توجه خاص قرار گیرد چون ژن ها تأثیر فراوانی در انتقال صفات به فرزندان دارند بنابراین اگر کسی همسر زیبا ولی بی ادب و یا شوهر زیبا ولی بد اخلاق داشته باشد مطمئناً در تکوین شخصیت کودک تأثیر بسزایی دراد .
2. زمان انعقاد نطفه : نظام فکری و حالات رفتاری و روانی والدین در حین آمیزش به جنین اثر می گذارد مثلاً توجه به لقمه حلال ، پرهیز از فکر ناصواب در حین آمیزش تأثیر گذار است قابل ذکر اینکه اگر زن و شوهر نسبت فامیلی دارند قبل از بارداری از مشاوره ژنتیک استفاده نمایند .

3. دوران بارداری : با انتقال نطفه از طریق مرد ظاهرا ماموریت مرد تمام است ، مادر است و 9 ماه مسافرت پر خاطره و سر نشینی دارد به نام جنین که از حساسیت خاصی برخوردار است و جنین در رحم تحت تأثیر چهار عامل زیر قرار می گیرد :

- عامل اول : عوامل مادی و طبیعی یعنی نوع تغذیه ی مادر چه مثبت چه منفی ، مصرف دارو های بی رویه ، اعتیاد ، مشروبات الکلی ، تشعشعات RH
- عامل دوم : عوامل روانی مانند برخورد اطرافیان با مادر ، ترس ها ، اضطراب ها و نگرانی ها
- عامل سوم : عوامل اجتماعی یعنی رفتار اطرافیان با او به خصوص وابستگان و همسرش
- عامل چهارم : عوامل معنوی مانند ارتباط مادر با خدا ، نیت سالم ، داشتن خصوصیات اخلاقی

4. زایمان : در این دوران مادران باید خود را آماده کنند برای زایمان طبیعی چون سزارین عوارض خاص خود را دارد . بهترین نوع زایمان طبیعی است برای اینکه مادران بصورت طبیعی بتوانند بچه دار شوند باید از ماه هفتم تا نهم حداقل روزی 3 تا 4 ساعت پیاده روی آرام داشته باشند ، در هوای آزاد پر از اکسیژن تنفس کنند ، عضلات بدنشان را با نرمش کش دهند زایمان را راحت و طبیعی می کند .

5. دوران نوزادی : اوقات مهمی است که شکل دهی شخصیت اولیه انسان را تشکیل می دهد . برای این دوران توصیه هایی شده است که به آن اشاره می کنیم :

- گفتن اذان و اقامه در گوش نوزاد
- انتخاب نام نیکو که یکی از برنامه ریزی های شخصیتی در ابتدای زندگی به نام نیکوی نوزاد بستگی دارد
- ولیمه و عقیقه
- ختنه برای پسران یک امر بهداشتی برای سلامت نوزاد
- تغذیه با شیر مادر : شیر مادر بهترین غذا برای نوزاد است زیرا اولاً همه ویتامین ها در شیر مادر موجود است ، ثانياً غذای نوزاد باید در دمای 37 درجه نگهداری شود ، ثالثاً غذای نوزاد باید مستقیم از سینه مادر دریافت شود ، رابعاً غذای نوزاد باید بدون استرس و با رویی گشاده به نوزاد داده شود ، خامسا

غذای نوزاد باید با موسیقی همراه باشد . بهترین موسیقی برای نوزاد تک تک ضربان قلب مادر است ، چون عاطفه بین مادر و فرزند رد و بدل می شود .

علل ناباروری :

ناباروری به معنای ناتوانی زن یا مرد در بچه دار شدن را میباشد و عوارض مهم اجتماعی خود را دارد . علل ناباروری به یکی از عوامل زیر بستگی دارد :

1. علل مردانه : یعنی اشکال در کمیت و کیفیت اسپرم ها

2. علل زنانه : عدم تخمک گذاری ، اشکال آناتومیک در رحم زن (عفونت مجرای تناسلی وجود کیست ها در رحم زن عدم تخمک گذاری سالم و ...)

3. علل غیر قابل توجیه : یعنی مشخص نیست که مشکل از مرد است یا زن در اینجا از هر دو آزمایش به عمل می آید و به آنها پاسخ داده می شود . امروزه در اثر پیشرفت های علم پزشکی اکثر ناباروری ها قابل درمان است .

عوامل موثر در ناباروری :

1. تغذیه ی ناسالم : اثرات نامطلوبی بر سیستم باروری میگذارد . هر ماده ی غذایی که کالری بیهوده بر بدن تحمیل کند ، یک ماده ی غذایی ناسالم است . از آن جمله فست فودها ، انواع کنسروها ، سوسیس و کالباس ، پنیر پیتزا ، نوشابه های گازدار ، مواد خوراکی های رنگی ، شیرینی قنادی و ... اینها مزاج را سرد می کنند و منجر به کاهش توانایی جنسی می شوند .

2. تاثیر مواد فریز شده بر ناباروری : یکی از راههای نگهداری مواد غذایی فریز کردن آن است چون تاثیر مواد فریز شده می تواند به رشد نوعی باکتری به نام لیستریا شود . لیستریا یکی از میکرو ارگانیزم هایی است که از جفت عبور می کند و منجر به سقط جنین می شود . یکی دیگر از آثار منفی فریز کردن مواد غذایی از بین رفتن سلنیوم می باشد . سلنیوم یکی از مواد معدنی بسیار مهمی است که از پیری زودرس ، ناراحتی های قلبی ،

رومانیسم ، پوکی استخوان و ناباروری جلوگیری می کند لذا غذاهای فریز شده و کنسروی ، سلنیوم را از بین میبرند .

3. تاثیر شرایط روحی و روانی بر ناباروری : استرس محیطی موجب کاهش تخمک گذاری و موجب افسردگی خواهد بود و بر مغز زنان اثر نامطلوبی می گذارد و موجب تغییر در هورمون های اصلی باروری می شود .

4. تاثیر نوع لباس بر ناباروری : پوشیدن لباس چسبان و تنگ در مردان دو اشکال ایجاد میکنند :

- به علت تحت فشار قرار دادن بیضه ها خون رسانی را دچار اختلال می کند .

- به علت گرمای زیاد بر بیضه ها ، اسپرم ها را با خودشان درگیر می کند و باعث ناباروری در آینده برای آنها می شود و پوشیدن این لباس ها در زنان باعث می شود که دهانه رحم آنها تولید قارچ کرده و خونرسانی را به تخمدانها دچار اختلال می کند .

5 . تاثیر تکنولوژی بر ناباروری : تاثیر سریع تکنولوژی در مصرف برق به خصوص امواج برق بر قدرت با ولتاژ بالا موجب آن می شود که موجودات زنده از جمله انسان را تحت طیف وسیعی از میدان های الکترومغناطیسی قرار دهد . آنتهای BTS که مربوط به تلفن همراه است از جمله ی این میدان های الکترومغناطیسی می باشد کامپیوترهای شخصی که متاسفانه جوانان هنگام استفاده از آن روی پای خود می گذارند و این به شدت اسپرم ها و تخمک ها را تحت تاثیر قرار می دهد .

6. تاثیر دخانیات بر ناباروری : ماده ی اصلی تشکیل دهنده سیگار ، قلیان، پپ ، چپق ، نیکوتین است . این ماده قوی ترین منقبض کننده ی عروق است . مصرف این دخانیات در زنان حامله میتواند علاوه بر ایجاد سرطان تخمدان در جنین عوارضی چون لب شکری ، حفره در کام میکروسقالی (جمجمه کوچک) و هیدروسقالی (جمجمه بزرگ) شود .

7. تاثیر سن بر ناباروری : ازدواج دیرهنگام و یا تمایل به دیر بچه دار شدن می تواند اصل باروری را به خطر بیندازد . بهترین سن برای دختران جهت بارداری سن بین ۲۰ تا ۲۴ سالگی است . هر قدر بارداری زودتر اتفاق بیفتد سرطان سینه ، سرطان تخمدان و یا شکستگی زودرس کمتر خواهد بود .

8. تاثیر روشهای پیشگیری از حاملگی بر ناباروری : وازکتومی یک عمل جراحی دائمی برای جلوگیری از بارداری مردان است . اگر فردی پس از انجام وازکتومی به هر دلیلی پشیمان شود لاپاراسکوپی در این مورد بسیار ضعیف است .

9. مضرات خودارضایی در ناباروری : این عمل آثار سوء جسمی و روانی دربردارد . ایجاد ضعف در برخی از فعالیت هایی در بدن بخصوص در مغز ، ضعف در حافظه ، ضعف در تمرکز و حواس چون باعث تحریک رشته های عصبی بنام پاراسماتیک میشود . این رشته های عصبی به غده ای بنام استیرکولین که در پشت سر قرار دارند متصل میشوند . این غده باید به اندازه ی خود مایع داشته باشد تا حافظه را تشکیل دهد . کسی که این عمل را انجام میدهد شدیداً استیرکولین تخلیه میشود و این تخلیه باعث حواس پرتی ، حذف حافظه و عدم تمرکز حواس میشود . بروز اختلال های عصبی مانند **** پس از ازدواج و کم شدن قدرت باروری میشود . امام صادق (ع) در این باره فرموده اند : “ اگر بشنوم کسی اینکار را میکند هرگز با او هم غذا نمیشوم . ”

درمان ناباروری :

مراحل بارداری چنین است :

- تخمدان های زن باید تخمک سالم آزاد کند تا بتوانند از لوله های فالوپ بگذرند و در رحم جایجا شوند .
- اسپرم مرد باید بتوانند خود را به لوله های فالوپ برسانند .
- اسپرم و تخمک باید بتوانند با هم در آمیزند و تخمک بارور شده و تشکیل تخم دهد .
- تخم باید بتواند خود را در رحم زن پس از جایجا شدن به جداره ی رحم پیوند دهد و از رگ های رحم غذا دریافت کند .

هر گونه نارسایی در مراحل فوق ناباروری را در بردارد ! خوشبختانه در اثر پیشرفت علم پزشکی اکثر ناباروری ها قابل درمان است . امروزه اگر پس از یک سال منظم و مرتب عمل زناشویی باروری اتفاق نیفتد با مراجعه به پزشک علت ناباروری شناسایی شده و از آنها تست غربالگری میگیرند و سپس طبق مراحل زیر عمل می کنند :

دارو درمانی ، هورمون درمانی ، جراحی و اگر جواب نداد پزشک اسپرم را در قالب رویان در داخل رحم زن تزریق می کند و در مواردی اسپرم مرد و تخمک زن را در آزمایشگاه از طریق لاپاراسکوپی میکند و با رویان در داخل

رحم زن منتقل می کنند. زن در اینجا باید استراحت مطلق نماید. گاه رویان منتقل شده در رحم زن سقط می شود در اینجا پزشک معمولاً چندین رویان به رحم زن تزریق می کند تا یکی از آنها به ثمر بنشیند. در این موارد گاهی چند قلوژیایی اتفاق می افتد و سرانجام پزشک متوجه می شود که اسپرم و تخمک سالم هستند ولی رحم زن قابلیت نگهداری جنین را ندارد در اینجا پس از ترکیب اسپرم شوهر و تخمک همسرش در قالب رویان را به رحم زن دیگری منتقل می کند به نام رحم اجاره ای و سپس پس از تولد نوزاد آن را به پدر و مادرش تحویل می دهند.

معایب تک فرزندی :

1. احساس تنهایی : بچه ها وقتی تنها میشوند هم سنی ندارند که با آنها بازی کنند ، خسته می شوند و احساس تنهایی می کنند این امر برای بچه ها قابل تحمل نیست و لذا برای رها شدن از تنهایی دست به کارهایی می زنند که از نظر تربیتی بسیار خطرناک است .

2. لوس شدن : تک فرزندها تمام توجه والدین را به خود جلب کرده اند و همین امر موجب لوس شدن آنها می شود .

3. از دست دادن استقلال شخصیت : بسیاری از افرادی که در خانواده پرجمعیت رشد نموده اند انسان های مستقلی هستند که در زندگی به دیگران اتکا نمی کند زیرا متوجه میشوند که هر کسی باید گلیم خود را از آب بیرون بکشد از این رو تمام تلاش خود را به کار می گیرد تا با توجه به استعداد های خویش خود را بالا بکشند ولی تک فرزندها به شدت وابسته به خانواده هستند و به همین دلیل استقلال خود را از دست می دهند .

4. اضطراب شدید والدین : به صورت طبیعی بچه های تک فرزند تمام علاقه مندی والدین را به خود جلب میکنند . در هنگام بیماری این فرزند والدین شدیداً دچار اضطراب می شوند و اگر فرزند در سن ۲۰ سالگی از دنیا برود آیا برای والدین تولید مثل امکان دارد .

5. اضطراب و فشار در نگهداری والدین پیرشان : بچه های تک فرزند برای نگهداری والدین پیرشان شدیداً دچار اضطراب میشوند چون از یک طرف نگهداری از والدین پیرشان و از سوی دیگر توجه به زندگی شخصی و تلاشش در این دو ، با یک دیگر میسر نیست .

6. از بین رفتن نسل عمو ، عمه ، خاله و دایی : از بین رفتن این نسل از خطرات تک فرزندی است . اگر همینطور جلو برویم طبق پیش بینی های به عمل آمده تا ۵۰ سال دیگر در ایران این نسل برچیده خواهد شد .

7. آسیب پذیری رقابت در زندگی اجتماعی : بچه ها وقتی در خانواده دعوا می کنند یاد می گیرند چگونه حقشان را بگیرند . بسیاری از تک فرزندها در رقابت اجتماعی به شدت کم تحمل و آسیب پذیرند . زیرا آنها پیش از آن که رقابت با کسی کرده باشند همیشه بدون زحمت به خواسته هایشان رسیده اند .

آیا برای چند فرزندی ضمانتی برای تربیت آنها وجود دارد ؟

تربیت خوب سه پیش نیاز اساسی باید داشته باشد و اگر این سه پیش نیاز اجرا نشود فرقی نمی کند که خانواده یک فرزند داشته باشد یا چند فرزند .

اول علم و آگاهی : والدین اولین مربی هستند و باید از شیوه تربیت آگاهی داشته باشند ، راهکارهای تقویت را بدانند و تنها فکر آنان جسم فرزندان نباشد بلکه توجه به روح آنها بسیار لازم و ضروری است .

دوم وقت گذاری : به همان اندازه که عوامل مخرب تاثیر منفی بر تربیت دارند نیاز به وقت بیشتر میطلبد . متأسفانه برخی از والدین از این مسئله مهم به دلایل مختلفی شانه خالی می کنند و کمترین وقت را برای فرزندان می گذارند طبق آمار در ۲۴ ساعت والدین به طور متوسط بیش از ۲۷ دقیقه و فرزندان هم صحبت نمی شوند .

سوم حوصله داشتن : بسیاری از والدین می گویند برای تربیت فرزندان حوصله کافی نداریم این والدین باید بدانند به دلیل نپرداختن به تربیت فرزند ، فرزند آنها این قابلیت را دارد که باند فساد را رهبری کند و باید بپذیرد که این فرزند قابلیت آن را دارد که یک قاتل شود . در هنگام دار پدر و مادر در مقابل صاحبان مقتول با اشک و زاری به دنبال رضایت هستند .

توصیه ی پیامبر اسلام در خصوص کنار خانواده بودن چیست ؟

پیامبر اسلام در این خصوص فرموده اند :

“ نشست نزد خانواده از اعتکاف و عبادت در مسجد مدینه نزد خداوند محبوب تر است و نیز فرمود هر فردی که سفره ی خدا را بگستراند و زن و فرزندان را بر غذا بخواند که با ذکر خدا شروع و با شکر خدا پایان برد هنوز سفره را جمع نکرده است خداوند رحمت و آموزش را بر آنها نازل می کند “ .

عوامل تاثیر گذار در تربیت فرزندان را بنویسید ؟

در دو دهه ی اخیر شاهد تغییر فراوانی در شیوه ی زندگی هستیم اما متناسب با تغییر زندگی روش تربیت خود را متناسب تغییر ندادیم بلکه برعکس . فرزندان ما با سبک جدید زندگی از مسیر تربیت خارج شده اند که به این عوامل مختصرا اشاره می کنیم :

1. خانه ها : خانه های نه چندان دور به گونه ای بود که مسائل تربیتی رعایت میشد . مقایسه کنید آیا یک خانه قدیمی دارای حیاط ، باغچه ، گل و گیاه ، حوضه آبی رنگ و ... با خانه های امروز قابل مقایسه است ؟ در آپارتمان آیا بچه می تواند بچگی کنند ؟ آیا میتوان انرژی خود را تخلیه نماید ؟ همین مسئله در تربیت امروزی تغییراتی ایجاد کرده است .

2. مدیریت خانواده ها با رسانه ها : در گذشته رسانه ها دخالت چندانی نداشتند اما امروزه رسانه ها مدیریت خانواده را برعهده گرفته اند . این رسانه ها هستند که مشخص می کنند کی ؟ کجا ؟ می توانیم برای بچه هایمان وقت بگذاریم . این رسانه ها هستند که وقت خواب و بیداری را برای ما تعیین می کنند .

3. دوری از طبیعت : در گذشته انسان با طبیعت دوست بود و زندگی می کرد بسیاری از مشکلات تربیتی بشر ریشه در دوری از طبیعت دارد .

4. اشتغال مادران : شک نکنیم که مادر در مدیریت اجرایی تربیت نقش ویژه ای دارد و هیچ کس نمی تواند بهتر از مادر عهده دار این نقش باشد .

5. رقابت های اقتصادی : باید بپذیریم که قناعت مفهوم غریبی برای ما پیدا کرده و نیازهای کاذب زندگی ما رسوخ کرده مثلا امسال باید خانه نو شود ، تلویزیون ال سی دی شود ، تلفن همراه مدل جدید شود ، لباس نباید تکراری شود ، مهمانی باید چند نوع غذا داشته باشد و ... ! حال سوال این است که اگر اینها نباشند چه اتفاقی می افتد ؟ چرا برای به دست آوردن آن شب و روز خود را نمی شناسیم ؟ چرا برای به دست آوردن آن مرد باید دو شیفته و مادر باید همراه پدر سرکار برود ؟ آیا اینها کم گذاشتن از تربیت نیست ؟